Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

X

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

ОТ АТАНАС ПЕКАНОВ – ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител.

1. Причини, които налагат приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител

В Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) е заложена Реформа C10.R2 „Противодействие на корупцията“. За изпълнение на реформата е предвидена мярка 226а „Мерки за борба с корупцията и повишаване на интегритета“ като етап за нейното изпълнение по отношение на държавните служители, заемащи длъжности с висок риск от корупция в централната изпълнителна власт, е предвидено следното:

1. Идентифициране на позиции с висок корупционен риск за които следва да се провеждат тестове за почтеност;

2. Влизане в сила на нормативен акт/актове регламентиращи задължението за провеждане на тестове за интегритет за държавни служители най-малко при следните обстоятелства: преди назначаване; при повишаване на по-висока ръководна длъжност; въз основата на резултати от проверка, извършена от инспекторатите.

В допълнение, към настоящия момент разпоредбите на Закона за държавния служител предвиждат възможността органът по назначаването да възложи своите правомощия или отделни свои правомощия по служебното правоотношение с лицата от администрацията на главния секретар, съответно на постоянния секретар на отбраната, на административния секретар на Министерството на вътрешните работи и на постоянния секретар на Министерството на външните работи, съответно на секретаря на общината, освен в случаите, когато в закон е предвидено друго. В тази връзка е налице необходимост от осигуряване на достатъчна функционална независимост на инспекторатите по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията.

От друга страна, практическото прилагане на Стипендиантската програма показва ограничен интерес както от страна на студентите, така и затруднения при осигуряването на кандидати за обявените позиции. Причините за неуспешното провеждане на програмата са свързани с действащите рестриктивни изисквания в Закона за държавния служител, които не съответстват в достатъчна степен на динамиката на съвременния пазар на труда и ограничават обхвата на потенциалните участници в програмата.

Действащата нормативна уредба не съдържа достатъчно ясна законова делегация за уреждане в подзаконов нормативен акт на условията и реда за планиране, съгласуване и провеждане на обученията за професионално и служебно развитие на държавните служители. Това затруднява изграждането на единен и стратегически ориентиран подход при обучението на служителите в държавната администрация.

За повишаване на ефективността и резултатността на административната дейност чрез създаване на условия за по-гъвкава организация на работния процес в сферата на публичната администрация е необходимо да бъде въведена възможността за работа от разстояние за държавните служители.

2. Целите, които се поставят с предлагания акт

С приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител ще се изпълни етап от мярка 226а „Мерки за борба с корупцията и повишаване на интегритета“ от Реформа С10.R2 „Противодействие на корупцията“ от Националния план за възстановяване и устойчивост“.

Същевременно ще се изпълнят препоръките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) по отношение на Стипендиантската програма в държавната администрация и за развитието на Института за публична администрация (ИПА).

1.1. В действащото законодателство, уреждащо държавната служба, ще бъде въведен механизъм за проверка на почтеността на служителите, заемащи длъжности с висок корупционен риск в централната изпълнителна власт при следните условия: преди назначаване; при повишаване на по-висока ръководна длъжност и въз основата на резултати от проверка, извършена от инспекторатите. Такъв механизъм е необходим с оглед осигуряването на превенция, ограничаване на злоупотребите с власт и защита на публичния ресурс. Предложените промени ще допринесат за идентифицирането на позиции с висок корупционен риск, с оглед предотвратяване на корупционни прояви преди тяхното фактическо възникване. За условията и реда за провеждане на тестовете за почтеност е предвидено приемането от Министерския съвет на подзаконов нормативен акт.

С проекта на акт ще се осигури достатъчна функционална независимост на инспекторатите по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията чрез въвеждане на ограничения по отношение на делегирането на правомощия на орган по назначаването спрямо инспекторатите и Главния инспекторат и избягване на неправомерна намеса в дейността им.

Предложените промени също целят да доведат и до повишаване ефективността и привлекателността на Стипендиантската програма в държавната администрация, както и до подобряване на стратегическата насоченост и нормативната уредба на обученията за професионално и служебно развитие в държавната администрация.

С проекта на акт ще се създаде нормативна възможност за извършване на работа от разстояние от държавните служители по Закона за държавния служител при наличие на технологична възможност и съответни организационни предпоставки.

3. Очакваните резултати от приемането на приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, са следните:

С приемането на предложените изменения в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител може да се очаква:

- изпълнението на мярка 226а „Мерки за борба с корупцията и повишаване на интегритета“ от НПВУ, част от Реформа С10.R2 „Противодействие на корупцията“;
- въвеждането на механизъм за проверка на почтеността на служителите, заемащи длъжности с висок корупционен риск, което ще доведе до предотвратяване на корупционни прояви преди тяхното фактическо възникване;
- осигуряване на достатъчна функционална независимост на инспекторатите по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията;
- изпълнение на препоръките на ОИСР, свързани със Стипендиантската програма в държавната администрация и относно развитието на ИПА;
- повишаване ефективността и привлекателността на Стипендиантската програма в държавната администрация;
- създаване на нормативна възможност за извършване на работа от разстояние от държавните служители при наличие на технологична възможност и съответни организационни предпоставки.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

По проекта е изготвена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация - за актове, които не оказват въздействие върху държавния бюджет.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител не съдържа разпоредби, въвеждащи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Проектът на акт е включен в законодателната програма на Министерския съвет за периода май - юни 2026 г. (т. 6)

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на акт.

Съгласно чл. 26, ал. 3 от ЗНА проектът на акт, заедно с доклада към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерски съвет, както и на Портала за обществени консултации към

Министерския съвет, като на заинтересованите лица е предоставен 30-дневен срок за предложения и становища по проекта.

За постъпилите становища е съставена справка по чл. 26, ал. 5 от ЗНА, която е публикувана на интернет страницата на Министерски съвет, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет.

Проектът е съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като направените бележки и предложения са отразени в приложената справка - таблица.

Проектът на акт не съдържа разпоредби, свързани с въвеждането на регулаторни режими.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да одобри предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител.

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

X

АТАНАС ПЕКАНОВ